

LITERATURA

Tokrat posvečamo literarno stran pesniku, pisatelju, prevajalcu in akademiku IVANU MINATTIJU, kajti letos obeležujemo 100-letnico njegovega rojstva.

Njegove intimistične pesmi so pogosto otožne, slog je impresionističen in novoromantičen. Verjetno je najbolj prepoznaven s pesmijo NEKOGA MORAŠ IMETI RAD.

NEKOGA MORAŠ IMETI RAD

*Nekoga moraš imeti rad,
pa čeprav trave, reko, drevo ali kamen,
nekomu moraš nasloniti roko na ramo,
da se, lačna, nasiti bližine,
nekomu moraš, moraš,
to je kot kruh, kot požirek vode,
moraš dati svoje bele oblake,
svoje drzne ptice sanj,
svoje plašne ptice nemoči
- nekje vendar mora biti zanje
gnezdo miru in nežnosti -,
nekoga moraš imeti rad,
pa čeprav trave, reko, drevo ali kamen
ker drevesa in trave vedo za samoto
- kajti koraki vselej odidejo dalje,*

*pa čeprav se za hip ustavijo -,
ker reka ve za žalost
- če se le nagne nad svojo globino -,
ker kamen pozna bolečino
- koliko težkih nog
je že šlo čez njegovo nemo srce -,
nekoga moraš imeti rad,
nekoga moraš imeti rad,
z nekom moraš v korak,
v isto sled -
o trave, reka, kamen, drevo,
molčči spremljevalci samotnežev in čudakov,
dobra, velika bitja,
ki spregovore samo,
kadar umolknejo ljudje.*

Uredniški odbor:

Mag Alenka Pirjevec (glavna urednica)
Nataša Lipovec
Marjeta Tomšič Matić
Petra Hudovornik

Naslovnica:

ČS Šmarna gora

Lektorirala:

Nataša Lipovec

Tisk:

2R design, Robert Resman s.p.

ISSN C508-8666

Mestna občina Ljubljana
Četrtna skupnost Šmarna gora
Pločanska 8
1133 Ljubljana-Brod

Telefon: (01) 511 06 33
E-pošta: mol.smarnagora@ljubljana.si

URADNE URE

Ponedeljek: 8.30–13.00
Sreda: 8.30–12.00 in 13.00–17.00
Petek: 8.30–12.00

Poročilo o gradbenih delih v Četrtni skupnosti Šmarna gora

Primož Burgar, predsednik Sveta četrtna skupnosti Šmarna gora

Preteklo obdobje je bilo v naši četrtni skupnosti precej naporno za vse, saj smo se vsi srečevali s problematiko zapiranja cest, oteženih dostopov do hiš in nenazadnje je za marsikoga od vas vse to pomenilo tudi kar nekaj dodatnih stroškov, saj ste, vzporedno s prenovami cest in ureditvijo komunalnih vodov, urejali tudi svoje dostope do hiš, nove ograje in ostale komunalne ureditve na vaših nepremičninah. Sam lahko rečem, da imajo spremembe že vizualni in predvsem funkcionalni pozitiven učinek. Vsem nam je jasno, da bo tam, kjer so dela že zaključena, oziroma se zaključujejo v teh dneh, kvaliteta življenja boljša. Ob tem je seveda potrebno izreči vsaj še naslednje, da bodo dela potekala še do konca letošnjega leta, najbolj obremenjujoče za stanovalce v stranskih ulicah v Tacnu in Gameljnah. Zato vas prosim, da na teh območjih potrpite še teh nekaj mesecev, upam si reči, da se bo na koncu izplačalo.

Tako predstavniki ČS, kot tudi drugi odgovorni iz MO Ljubljana, ter tudi izvajalci del, smo letos nemalokrat poslušali vaše pripombe, zakaj so določene rešitve takšne in ne drugačne, zakaj se dela prepočasi in podobno. Ob tej priložnosti bom zelo jasno zapisal, da je marsikateri uvoz iz glavnih cest na stranske ulice spremenjen. Praviloma so uvozi zaokroženi in ožji, kot so bili do sedaj. Vendar je odgovor zelo jasen, da se le to ureja na način, da se bo v stranske ulice z avtomobili zapeljalo za kakšen km/h počasneje, kot se je do sedaj. To seveda pomeni predvsem večjo varnost šibkejših udeležencev v prometu. Prav tako ste dali kar nekaj pripomb na izvedbe in širine površin za pešce v Gameljnah in deloma tudi v Tacnu. Odgovor je zelo jasen. Vsa cestišča in pločniki morajo biti na javnih površinah, torej če ni bil možen odkup dodatnih (vaših) površin, se je zgodilo tudi to, da nekatere pločnike sploh ni, oziroma je le ta širok toliko, kolikor je lahko na obstoječi situaciji. Bom pa zelo odkrito zapisal, da so bili ljudje v Tacnu ob Tacenski cesti in Cesti vstaje razvojno gledano mnogo bolj razumevajoči, kot ljudje v Gameljnah, zato bo tudi končni izgled in funkcionalnost v Gameljnah mnogo slabša kot v Tacnu. Ob tej priliki vsakemu od vas, ki je z odgovornimi na MO Ljubljana dogovoril za prenos vsakega pomembnega m², izrekam velika hvala in ta hvala v imenu predvsem bodočih rodov. Seveda je potrebno tudi jasno povedati, da je v Gameljnah struktura hiš in gospodarskih poslopij ob sami cesti drugačna, kot je v Tacnu in bi bilo za enak učinek potrebno podirati marsikateri objekt, kar vemo vsi, da ni realno.

Rad bi jasno izpostavil še eno problematiko, ki bo imela posledico za vse nas, če se ne bo stanje vsaj deloma spremenilo na bolje. Le to je povezano s pred dobrim letom prenovljenim šolskim igriščem v Šmartnu. Vsi veste, da je le to v popoldanskih urah in preko vikendov in praznikov odprto za vse. Uporabniki smo vsi in prav je tako. Tudi sama šola nima nič proti, oziroma le to tudi podpira, ampak pomembno je, da se to igrišče uporablja na način, ki je sprejemljiv za vse prebivalce. Nemalokrat se namreč zgodi, da na igrišče vstopajo uporabniki s kolesi, motorji ... Pogosto se zjutraj pobirajo pločevinke in steklenice pa tudi pasji iztrebki (tudi človeški so se že našli). Verjetno se vsi strinjamo, da to ni ustrezno, zato prosim vsakega od vas, da na neprimernosti odreagirate, da se ne bodo dogajale. Tudi s svojimi družinskimi člani, ki ne bodo brali tega članka, se prosim pogovorite, saj če ne bo sprememb, bo šola primorana igrišče (tako športno kot otroško) zapreti.

Podobna problematika kot uporaba igrišča so tudi ekološki otoki, saj se na njih najde vse, kar tja sodi in kar ne sodi. Vsak od vas bo rekel, da je on skrben uporabnik le teh. Morda res, ampak kar nekaj je tudi takšnih in le ti živijo med nami, ki so tja sposobni pripeljati tudi jogi, pa televizor,

tudi gradbeni material in podobno. To tja ne sodi, saj je temu namenjen zbirni center Barje. Sam tudi ne razumem, da smo sposobni zmetati cele neraztrgane škatle v zabojnike za papir, potem se pa čudimo, da je okolica neurejena in zanemarjena. Ravno tako ne razumem ljudi, ki so vsak teden sposobni na cesti čez Stražo odvreči smeti na zgornjem platoju. Enako se dogaja tudi na nekaterih mestnih črnih odlagališčih ob reki Savi. A ni bolje naročiti kosovnega odvoza ali le to odpeljati v zbirni center, kot pa po domače povedano svinjati okolico, kjer živimo vsi? In ponovil bom, to počnemo mi in ne nekdo drug. Mi, ki živimo pod Šmarno goro in Rašico.

Za konec vas vse skupaj prav lepo vabim tudi na **Dan četrtni skupnosti**, kjer bomo letos pripravili dva dogodka, in sicer:

- prvi bo v sredo, **8. maja 2024**, ko se bomo z vami pogovarjali na izredni seji Sveta ČS o problematikah v našem okolju;
- drugi bo v petek, **10. maja 2024**, ko se bomo zbrali, upam da v čim večjem številu, v Tacnu, v križišču Tacenske, Pločanske in Čehove ulice, kjer se bomo na krajši slovesnosti spomnili na vse tegobe ob gradnjah v zadnjem obdobju. Ob koncu ste vsi povabljeni tudi na neformalno druženje, kjer ne bo manjkalo tudi kaj za pod zob in za na jezik.

Na drugem dogodku se bodo predstavila tudi vsa društva, ki delujejo v našem okolju, saj si želimo, da se na tak način spomnimo na vse tegobe, ki so nas pestile zadnje čase, zato bodo na dogodek vabljeni tudi odgovorni za dela s strani MO Ljubljane in njihovi delavci.

Spoštovane krajanke in krajani

Vabimo vas na razširjeno sejo Sveta ČS Šmarna gora, ki bo v sredo, 08. 05. 2024 ob 17.30 uri

v prostorih OŠ Šmartno pod Šmarno goro, Cesta v Gameljne 7.

DNEVNI RED:

1. Slavnostna otvoritev in nagovor predsednika Sveta ČS ŠG
2. Podelitev priznanja ČS Šmarna gora
3. Policijsko oziroma varnostno poročilo
4. Gasilski napotki za varnejše življenje prebivalcev
5. Pregled dela četrtni skupnosti v mandatu 2022 - 2026
 - prioritete naloge sveta ČS Šmarna gora
 - pregled izvedenih del in odprtih zadev za reševanje v tem mandatu
 - aglomeracije (kanalizacije) ČS Šmarna gora
 - prikaz že opravljenih del
 - opredelitev planiranih del
6. Vprašanja in pobude krajanek in krajanov

Svet Četrtni skupnosti Šmarna gora

Spoštovane krajanke in krajani

V preteklih dveh letih so na področju skoraj celotne ČS Šmarna gora potekala obsežnejša komunalna dela v sklopu t.i. aglomeracij. Marsikatera cesta in ulica je že dobila nov izgled, zato se je Svet ČS Šmarna gora odločil, da se vsi skupaj srečamo na prireditvi, kjer si bomo ogledali del opravljenih del in se skupaj z vami po koncu krajšega formalnega dela tudi neformalno družili ob zakuski. Zato vas prav lepo vabimo na

PRIREDITEV »KRAJANI KRAJEM«

ki bo

**v petek, 10. 05. 2024 ob 18. uri na novem trgu v Tacnu
(križišče Tacenske ceste, Pločanske ulice in Čehove ulice)**

Na prireditve bodo vabljeni tudi izvajalci del, odgovorni iz MO Ljubljane, kjer se bomo spomnili na vse tegobe, ki ste jih imeli v zadnjih dveh letih, ter s tem tudi formalno odprli novo urejeno cesto skozi Tacen.

Namen prireditve je tudi v tem, da se še eno popoldne člani vseh društev, delujočih na območju ČS Šmarna gora, skupno družijo z vami in pokažejo, s čim se ukvarjajo. Tako se vam bodo predstavili gasilci, turisti, kulturniki, čebelarji, upokojenci ...

V neformalnem vzdušju, ob brezplačnih prigrizkih in brezalkoholni pijači, bomo lahko medsebojno spregovorili o vsem, kar nas druží.

Lepo vabljeni!
Svet ČS Šmarna gora

OBČNI ZBOR DU GAMELJNE- RAŠICA

Anica Troha (T. A.)

V DU Gameljne- Rašica smo 9. februarja sklicali občni zbor v bližini našega kulturnega praznika tudi z namenom, da polurno čakanje zaradi manj ko polovice prisotnih članov zapolnimo z lepo slovensko besedo.

8. februar Slovenci praznujemo kulturni praznik v spomin na našega največjega pesnika Franceta Prešerna. S svojo poezijo je naš narod popeljal daleč prek naših meja in že pred stoletjem povdaril, da Slovenci spadamo v družino velikih narodov. Zato je naša naloga in dolžnost spodbujati spoštovanje do naše lepe slovenske besede.

Vsako leto je na predlog Vlade Republike Slovenije razglašeno leto pomembnega kulturnika, ki nam je v zgodovini zapustil bogat pečat. Letos je bil to vojak, pesnik in domoljub Rudolf Maister, borec za severno mejo, mož, ki je mesto Maribor spet vrnil v slovenske roke.

Leto 2024 je tudi 120- letnica rojstva Simona Gregorčiča. Tudi Gregorčičeve pesmi govorijo o ljubezni do slovenske domovine in slovenskega jezika. Štirje mladi domačini; PETRA, JANEZ PAVEL, ELIZABETA in LENART so nam pričarali čudovit večer. Izvedli so nekaj večno zelenih Gregorčičevih pesmi, mogočno je bila recitirana pesem SOČI. Zaigrali so na harmoniko in zapeli Zakrivljeno palico v roki. Z njimi smo peli tudi navzoči v dvorani.

Po končani proslavi smo nadaljevali z občnim zborom. Predsednica društva je pozdravila vse navzoče upokojeince in vabljene goste v dvorani. Izvolili smo delavno predsedstvo in po zasedbi mest pričeli z delom. Najprej smo prisluhnili poročilu o delu društva v preteklem letu, nato finančnem poročilu in poročilu sekcij. Ugotovili smo, da smo delali dobro in izpolnili skoraj vse zastavljene naloge, le izleta nekako nismo uspeli realizirati. Zelo so bili aktivni naši pohodniki, za kar zaslužijo vso pohvalo. Podelili smo društveno priznanje dvema zaslužnima članicama; Cilki

Juvančič za dolgoletno vodenje tajniških del in Mariji Lužar za delo in kuho pri naših pogostitvah.

Tudi v prihodnje se bomo trudili, da bi pripravili čim več dogodkov, kjer bi sodelovalo čim več članov. V programu ostajajo pikniki in srečanja naših upokoencev, poskušali bomo realizirati samostojen izlet, ali pa bi se pridružili sosednjemu društvu. V marcu načrtujemo materinski dan s pomočjo mlade generacije. Še naprej bomo ustvarjale v naši Ustvarjalni delavnici, še naprej bomo balinali, telovadili in še okrepili našo pohodniško dejavnost. Naša želja je, da bi se v naše vrste vpisalo več upokoencev, tudi mlajših, ker potrebujemo nove moči in nove ideje.

Občni zbor smo končali z lepo mislijo pesnika Janeza Medveška.

*Življenje je eno, zapomni si to!
Daj zase poskrbi, da ti bo lepo,
ne le vsak dan, veš, to je premalo,
vsak droben hip, da bo kaj veljalo.*

SLIKARSKA DELAVNICA V TACNU

Simona Černe, dipl. slikarka

V Četrtni skupnosti Šmarna gora od januarja poteka tečaj slikanja in risanja. V prostorih četrtnosti na Pločanski 8 se dobivamo vsak petek med 17. in 19. uro.

Namen delavnice je prepoznavanje in pridobivanje temeljnih slikarskih veščin. Najprej z uporabo vrbovega oglja in svinčnika ustvarjamo tridimenzionalne predmete na dvodimenzionalnem nosilcu, papirju. Poskušamo pridobiti mehko roko za ustvarjanje neprekinjenih linij, elips, krogov, ... in, pomembno, pridobivamo zaupanje v svoje lastne zaznave. Z uporabo oglja in svinčnika prepoznavamo zakonitosti prvine svetlo – temno. V nadaljevanju z uporabo tempere in akrila pridobivamo barvne veščine. Spoznavamo kontrast barvnega tona, barvni kontrast svetlo – temno, komplementarni kontrast in še mnogo več.

Na likovno delavnico se prijavite po telefonu **041 955-208** (Simona Černe, dipl. slikarka).

Črna jelša, tempera na leseni podlagi, 100x120 cm, 2022 (izsek iz slike)

Soline, olje na leseni podlagi, 40x50, 2012 (izsek iz slike)

KUD TACEN

Nada Golub, tajnica društva, Foto: Arhiv KUD Tacen

Pozdravljeni ljubitelji in prijatelji kulture, dragi krajani in krajanke!

Ste nas pogrešali? Mi smo pogrešali vse vas, ki vam ni uspelo priti na naše dogodke. In kaj smo delali od junija lanskega leta 2023 dalje?

V razgledih v septembru 2023 smo že napovedali Tacenske večere in vas povabili, da se nam pridružite na prireditvah v jesenskem času.

Prvi Tacenski večer je bilo srečanje pevskih zborov pod naslovom Pesem nas druží. Srečanje je bilo na nedeljo, 29.10.2023 v dvorani Gasilskega doma v Tacnu. Družila nas je pesem -- tri pevske zборе in obiskovalce v dvorani. Našemu povabilu so se prijazno odzvali pevci in pevke Mešanega pevskega zbora KUD Jakob Aljaž iz Medvod pod vodstvom Andraža Babška ter pevke iz sosednjega kraja z druge strani tacenskega mosta, Ženski pevski zbor Svoboda Vižmarje Brod pod vodstvom Klemena Jerinca. Drugi Tacenski večer, 10.11.2023, je bil obarvan času primerno in zato smo mu dali naslov O trti in vinu. MePZ pod vodstvom Denisa Robnika je zapel nekaj Martinovih napitnic. V zelo zanimivem in poučnem večeru je Jurij Šilc spraševal o vinogradništvu in kletarjenju Toneta Ficka, sicer pevca našega zbora. Tone je zelo uspešen vinogradnik, ki si je z vztrajnostjo nabral neizčrpno skrinjo znanja o delu v vinogradu, negi vinskih trsov, trgatvi in o kletarjenju. Njegove unikatne pridelke smo na koncu večera, kot se za Martinovo spodobi, tudi degustirali. Tretji Tacenski večer pod naslovom Iz naše preteklosti – Šmarna gora nekoliko drugače – je bil na nedeljo, 19.11.2023. Jurij Šilc je preko fotografij in bogatih besednih predstavitev do zadnjega kotička napolnjeni dvorani poslušalcev izdal cel kup skrivnosti o naši Šmarni gori. Spontani večer, na ka-

O trti in vinu

terem so vse te skrivnosti dopolnili še Miha Ledinek, Tomo Šarf in večina prisotnih v dvorani. Vsakdo je vedel povedati kaj zanimivega in na koncu smo bili res vsi ponosni na našo osamelko, ki krasi Ljubljansko kotlino.

December je bil obarvan s prazničnimi utrinki. Mešani pevski zbor je kot vsako leto, na povabilo organizatorjev tabornikov, sodeloval na Božičnem sejmu v Šmartnu pred osnovno šolo. Nova akcija JSKD Ljubljana je bila v decembru pod naslovom ADVENT V LJUBLJANI.

Zbori Mestne občine Ljubljana smo se lahko prijaviili na sodelovanje na tej prireditvi. In smo seveda šli. Petje Božično – novoletnih pesmi je zboru vedno v izjemno veselje in tam, na stopnicah pred Frančiškansko cerkvijo, smo na Miklavževo sredo, 6.12.2023, peli trije zbori. Vsi zelo zadovoljni, tudi naključni poslušalci, ki se jih je kar nekaj nabralo.

Božično novoletni koncert

Novo leto 2024 smo z zborom pričeli s tradicionalnim Božično – novoletnim koncertom, v soboto, 13. 1. 2024. Na koncu koncerta smo skupaj s poslušalci zapeli nekaj pesmi, ki jih vsi znamo in to naši poslušalci sedaj že dobro veste in se radi priključite skupnemu petju. Ob izjemni sceni, gozdu novoletnih jelk in vej, okrašenih z lučkami, so pevke in pevci predstavili tudi nekaj novoletnih in trikraljevskih kolednic.

Februar je bil seveda v znamenju slovenske kulture. Na Prešernov dan, 8. 2. 2024, smo z zborom predstavili kar nekaj uglasbenih Prešernovih pesmi, Jurij Šilc pa je v veznem tekstu razmišljal o kulturi pri nas in o kulturi na splošno. V gosteh pa smo imeli Mešani pevski zbor KUD Gameljne pod vodstvom Mance Podgornik. Zbor se po dolgih letih pavze spet prebujata in s tem bogati kulturno v naši ČS.

Sobota, 9. 3. 2024, je bil datum, namenjen nastopu zboru na vsakoletni prireditvi Ljubljanski zbori. Na Denisov predlog smo se oblekli v praznične narodne noše in zapeli tri pesmi: Po jezeru, Micika v pungradi rože bere in Mravla je v mlin pelala. Po strokovni oceni ocenjevalca Damjana Močnika je bil nastop zelo dober, na kar smo bili in smo še ponosni, predvsem pa se še na tem mestu iskreno zahvaljujemo našemu zborovodju Denisu Robniku. Ves čas je poln idej in razmi-

Ljubljanski zbori

šljanj, tako da nas že pripravlja na letni koncert, ki ga predvidevamo v juniju 2024. Tokrat se bomo s pesmimi selili po zamejskih krajih Slovenije. Seveda bomo šli v juniju na Tabor pevskih zborov v Šentvid pri Stični.

Prisotni bomo tudi na prazniku naše ČS v mesecu maju, ob otvoritveni prireditvi zaključka gradbenih del izgradnje vseh možnih priključkov na Tacenski cesti, Cesti Vstaje, Ulici Ivce Pirjevčeve..... Skratka, otvoritev in konec cestnih zapor in obvozov. S posebnim veseljem bomo zapeli temu na čast!

Julija in avgusta pa bomo, kot vsako leto, na poletnem dopustu. Glede na to, da nas je v zboru večina že v »penziji«, bo to še posebej sproščujoče poletje.

Drage moje in dragi moji, lepo povabljeni na vse naše dogodke in dogodke v naši ČS. Če ima kdo morda željo, da se nam pridruži – ni skrivnost, da so pevske vaje vsak ponedeljek ob 18. uri v Domu gasilcev v klubski zbornici ČS v 1. nadstropju.

Do naslednjih razgledov se lepo imejte in veselo se smejte!

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠMARTNO TACEN

Dragica Toplak Medved, Foto: Arhiv KUD TACEN

Članice in člani društva ter naši gostje iz sosednjih društev smo se sestali na občnem zboru marca 2024. Na začetku smo imeli kulturni program. Zapel nam je zborček osnovne šole Šmartno pod Šmarno goro, nato pa nam je mlada skupinica iz Gameljn zaigrala in zapela narodnozabavne pesmi.

Sprejeli so poročila vodij posameznih sekcij o delovanju v preteklem letu.

Vodja planinske sekcije je poročal o petih izvedenih pohodih s povprečno udeležbo 37 pohodnikov. Pohodi so bili organizirani z avtobusnim prevozom. Udeleženci so bili zelo zadovoljni. Obiskali smo: Sveto goro, Rilkejevo pot na grad Devin, izvir Timavk v Italiji in Zmajevo pot na Štajerskem, preko globeli »Gospodična«, do starega gradu, v Dolino Drage in Smledniški grad. V društvu so zelo aktivni tudi v drugih sekcijah.

Balinamo vsak ponedeljek s povprečno udeležbo desetih članov. Ročna dela so vsak torek s povprečno udeležbo dvanajstih članic. Pohodniki se zberejo vsak četrtek in v slabih dveh urah prehodijo okolico domačega kraja s povprečno udeležbo petnajstih članov. Kolesarji so aktivni čez poletne dni. Enake aktivnosti se izvajajo tudi v letu 2024.

Nova aktivnost so plesne urice. Vsako soboto se ob 19. uri zberejo v Gasilskem domu v Tacnu. Poleg parov prihajajo tudi posamezniki. Imamo tudi družabne plesne. Zaželjeni ste prav vsi, ki si želite popestriti življenje s plesom.

Zelo bi bili veseli novih članov v Društvu upokojencev, tako mlajših, kot tudi starejših, da bi bile naše aktivnosti še bolj živahne.

Utrinki s plesnih uric, ki jih vodi-ta Dragica Toplak Medved in Jurij Rakuš.

KARAVANKE KLIČEJO

Veronika L. Dolenc

Zadnja leta z družino pogosto raziskujemo Karavanke. Začeli smo z Voščo, potem s Trupejevim poldnem, Kresiščem, Dovško babo, Blekovo kočo. Razlog je v prekrasnem razgledu na slovenske Julijce in na avstrijske Alpe in jezera. Čudovito je hoditi po poteh, ki so manj obljudene, in odkrivati vedno nove doline, planine in skrite poti v družbi srn, svizcev in gamsov.

ZDRAVO
ŽIVI 10let

Vsa ta lepota nas je vselej vlekla nazaj v ta prekrasna višavja, v vseh letnih časih. Pozimi vlačimo s sabo sani in dilce za spuščanje po zasneženi dolini, poleti zakurimo ogenj in pečemo hrenavke. Vselej nas spremlja tudi psička Mimi, prej pa je bila z nami psička Pika. Tudi izgubili smo se že, ker ni bilo označenih poti in nobenega signala, da bi si pomagali z GPSom.

Z možem sva goreča ljubitelja planin in prekrasne narave. Ker rada tečeva tudi po gorah, sva že nekaj časa imela v mislih »trail Karavanke«. Trasa naj bi združila vse naše priljubljene vrhove v eno lepo zaključeno celoto.

4. 6. 2022 sva šla ob 5h zjutraj našim Karavankam naproti. Traso sva imela zgolj približno določeno, nekatere odseke sva odlično poznala, nekaterih pa še nismo raziskali. Pot naju je vodila v zmernem tekaškem koraku iz Čičar v Kranjski Gori postopoma navkreber na Srednji Vrh. Od tam sva nadaljevala proti Kresišču. Po makadamski poti do lovske kočice sva izmenjavala tek in hojo, pri koči pa sva se napila vode. S sabo sva imela vsak svoj tekaški nahrbtnik z mehomo, v katerem sva imela cedevito. Imela sva še sendvič s sirom in čičerikino-tuninim namazom in čokoladno mleko ter za rezervo misli čokoladico. V nahrbtniku sva imela tudi prvo pomoč, nož, kremo bepanten in vsak svoj mobilni telefon.

Od lovske kočice sva se v hoji strmo začela dvigovati proti »srnjakovi dolini« (to ime smo si sami izmislili, ker so povsod srne in njihovi bobki). Tam naju je prišel pogledat gams, ki naju je z višine z desne strani opazoval kar nekaj časa. Na levi strani pa so se razbežale srne, ki sva jih očitno presenetila med zajtrkom. Nato se nama je odprl prekrasni razgled na karavansko gorsko verigo. Tam se je dvigovalo Kresišče. Na vrhu sva bila v dveh urah. Na slovenski strani se je pred nama bohotil Triglav, na avstrijski pa Vrbsko jezero.

Sonce je že močno sijalo, čeprav je bila ura komaj 7h. Tekla sva dalje po grebenu in dol ter spet gor in dol. Na srečo sva imela sonce v hrbet. To sva tudi načrtovala. Začela sva se ponovno dvigovati in na vrhu med Kresiščem in Trupejevim Poldnem sva se ustavila in pojedla zajtrk. Bil je odličen, saj

sva bila že zelo lačna. Pot naju je vodila dalje po grebenu mimo črede ovac, ki je bila zelo glasna, ampak skrita za grmičevjem. Tekla sva po mehki zeleni travi gor in dol, čez gozdičke in po ozkih stezicah.

Ob približno 8h sva preplezala na vrh Trupejevega poldna. Pred nama se je že kazala v daljavi Blekova koča, Vošča in Tromeja, ter seveda italijanske Alpe. Sledil je strm spust po gozdnem terenu, poraščenem z mehkim mahom, borovničevimi grmički in še nezacetelim telohom. Med potjo sva preskakovala in plezala čez podrta stara drevesa in ves čas poslušala jutranje ščebetanje in prepevanje ptic. Kar naenkrat naju je izza ovinka pričakala Blekova koča. Pod Blekovo leži mesto Beljak kot na dlani, nad njim pa se po dolgem razteza Dobrač. Dva avstrijska planinca sta pila pivo in se pogovarjala. Prosila sva ju za fotko in se poslovila. Malo sem jima zavidala pivo, ampak mene je čakala sveža studenčnica.

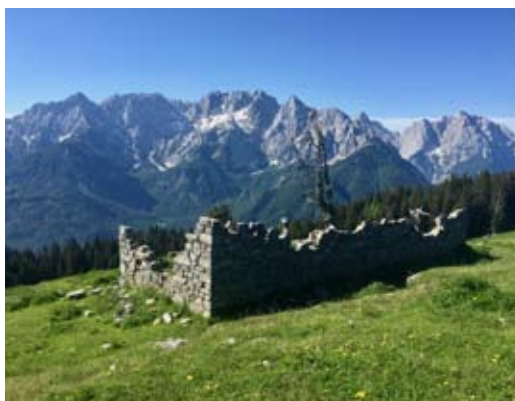
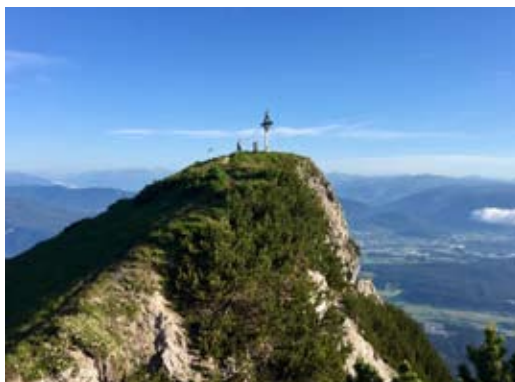
Tekla sva naprej na pot, ki se je razširila v makadamsko cesto. Tam sva tudi vedela, da je v zajetju studenčnica. Napila sva se hladne sveže vode in pomislila, kako pametno in mojstrsko so speljane cevi in leseni kanali, ki vodijo vodo v velika korita izrezljana iz hlodov. Kravam in ovcam, ki se celo poletje same pasejo na teh prekrasnih planinah, nič ne manjka.

Pred nama je bil še zadnji vzpon na Vošco. To pot bi verjetno znala že v miže, ampak imela sva utrujene noge in komaj sva čakala, da doseževa znamenite skalnate ruševine na vrhu. Med tem sem tekla zadaj in slikala kolikor, se je dalo, Primož pa je na svojem telefonu spremljal pretečeno pot. Tako sva lepo dokumentirala ta prekrasen trail. Toda čakala naju je še zelo težavna in strma pot do doma.

Tekla sva kar po grebenu do odcepa, kjer je pot zavila na najino smer proti Čičaram. Če bi tekla naravnost po grebenu, bi pritekla do mejnega prehoda Korensko sedlo. Tako pa sva tekla mimo Hike&Fly točke, kjer se spuščajo padalci, in nadaljevala strmo dol po gozdni stezi do oddajnika nad Srnjakom. Tam sva v daljavi zaslišala glasbo in vedela sva, da so to glasovi iz tekme Goni-Poni, ki se vsako leto odvija enako: s Ponijem gonijo na Vršič. Ko sva pritekla do Srnjaka, sva si oba zaželela samo eno – ohladiti se v ledeni Pišnici. Do doma sva pritekla ob 10h 10 in se pod golf igriščem, ki ga imamo pred blokom v Čičarah, vrgla v Pišnico.

Naslednji dan nisva imela nobenih težav. Bila sva le srečna, da sva imela možnost doživeti tako lepo izkušnjo, ki jo bova zaradi slik za vedno ohranila v spominu. Sedaj pa so pred nama ponovno novi izzivi. Otroka sta med najinim trailom poskrbela za zajtrk in za sprehod Mimi. Lepo je, ko si družina lahko tako zaupa, da vsak lahko sanja svoje najlepše sanje.

Za vse, ki vas zanima organiziran trening pod strokovnim vodstvom, se lahko priključite treningom v Domu gasilcev in krajanov Tacen. Rekreacija Zdravo Živi zajema kondicijske treninge, nordijsko hojo, jogo, jutranji tek in otroško telovadbo Pogumni Riski. NOVOST je Rekreacija za začetnike in starejše. <https://zdravozivi.si>

TURISTIČNO DRUŠTVO ŠMARNA GORA - TACEN

Letališče pod Šmarno goro?

Primož Pipan

Šmartno pod Šmarno goro. Okolica Prelog. Travnik vzhodno od glavne ceste, ki od Šmartna vodi proti Skaručni in Vodiciam. Ob kanalčku oziroma majhnem potočku vzhodno od travnika, raste enajst hrastov. Pred nekaj leti sem na deblu enega od teh hrastov opazil leseno desko z napisom »LETALIŠČE V BLATU. NOV 1917 – NOV 1918«. Letališče pod Šmarno Goro? Zanimivo! Morda v povezavi s Soško fronto? Ampak ob vznožju Šmarne Gore? Kakšno letališče? Kdo je postavil to tablo tja? Kdo bi to vedel? Povprašal sem domačine z daljšim stažem bivanja tu, kot je moj – staroselce, pa nisem prišel daleč.

Nekega sivega zimskega dne pred dvema letoma sem se s psom zopet potepal okoli tistih hrastov. Moji škornji so compali po namočeni travi, rahlo pobeljeni s snegom. Tokrat je deska s precej zbledelim napisom o letališču ležala na tleh ob hrastu v mešanici zaledenele trave in snega. Tablo z napisom sem pobral, jo odnesel domov, jo očedil in posušil, saj bi drugače razpadla. Pokazal sem jo še enemu sokrajanu, ki mi je svetoval, da naj se mu pridružim na

Gregorjevo 2024

Gregorjevo 2024 sestanku Turističnega društva Šmarna gora - Tacen v Gasilskem domu Tacen. Tam naj bi bil zagotovito kdo, ki bi vedel več o letališču. Pa ni vedel nihče. Eden od članov društva je tablo odnesel domov svojemu družinskemu članu, ki dobro pozna zgodovino kraja, pa tudi ta ni vedel več. Tako sem tablo dobil nazaj.

Sem se pa zaradi takšnega redosleda dogodkov včlanil v Turistično društvo Šmarna gora – Tacen, ki že 41 let v svojem lokalnem okolju in širše skrbi za podobo kraja, za ohranjanje običajev, lokalnih tradicij in naravnih znamenitosti. Organizira in izvaja prireditve, ki prispevajo k promociji kraja in so zanimive za javnost. Leta 2023 je društvo 21. 2. v Domu krajanov in gasilcev v Tacnu pripravilo pustno rajanje za najmlajše, 12. 3. je organiziralo tradicionalno prireditev Pozdrav pomladi na Gregorjevo s spuščanjem ladjic po Savi, 4. 4. je sledila čistilna akcija, 26. 8. »Dobrodelnostna nevihta za naše kajakaše«, 18. 9. predavanje o vrtnarstvu, 30. 9. in 1. 10. je sodelovalo pri prireditvi Tek na Šmarno goro, 4. 12. in 5. 12.

smo organizirali Miklavžev sejem. Aktivni člani društva smo se udeležili tudi ekskurzije v Radovljico, Begunje in grad Kamen, kjer smo si ogledali farmacevtski, čebelarški in Linhartov muzej ter z lokalnimi znamenitostmi v Radovljici, dolini Drage in Begunjah. S tem ko sem postal aktiven v Turističnem društvu Šmarna Gora – Tacen sem o domačem kraju izvedel veliko novega, ob tem pa spoznal mnogo domačinov. Če koga tovrstni dogodki zanimajo in bi se rad pridružil delovanju društva lahko društvu sledi na Facebooku. Začetno vprašanje pa ostaja – kaj je bilo z letališčem pod Šmarno goro? Če kdo o tem kaj ve, naj prosim informacije s svojimi kontaktnimi podatki javi tajnici društva Lučki Kovačič na elektronski naslov lucka.kovacic@telemach.net. Informacije v zvezi z delovanjem društva pa so na voljo na njeni telefonski številki 051 395 262.

Alpinistični klub Vertikala

Tadej Marolt

Naša prioritete je alpinizem. Pod besedo alpinizem pa spada kar nekaj dejavnosti, s katerimi se ukvarjamo. To so v prvi vrsti plezanje v kopni skali, plezanje v ledu in plezanje kombiniranih snežno ledenih smeri. Vse to se dogaja v več raztežajnih smereh v hribih. Ker spada alpinizem med bolj zahtevne športe in zahteva celega človeka, organiziramo vsaki dve leti ALPINISTIČNO ŠOLO, kateri posvečamo veliko pozornosti. Z naslednjo šolo pričnemo februarja 2025. V zimskem delu alpinistične šole naši tečajniki pridobijo znanje za delo z lavinskim trojčkom in poznavanje razmer, predvsem plazov in vse ostalo, kar je dobra podlaga za turno smuko, s katero se tudi ukvarjamo. Trenutno je edem izmed naših članov napisal diplomsko nalogo – vodniček za turno smuko v Zahodnih Julijskih Alpah, ki izide kmalu.

Ker je pristop do velikih sten dolgotrajen in zahteva postopno udejstvovanje, nam je želja v prihodnosti razviti tudi športno plezalno sekcijo.

Tečaji, ki jih izvajamo v alpinistični šoli, potekajo približno trikrat na leto kot podaljšan vikend, kot bi šel na en mini dopust pa še kaj se naučiš. Ob večerih pa je po navadi skupna večerja in veliko sproščenega druženja.

Ob tej priliki pa bi vse, ki vas morda zanima svet vertikale, povabil, da se nam pridružite.

Lep pozdrav!

Marjan Kovačič - častni vodnik PZS

Za 30 let vodenja planincev smo Marjana predlagali kot prejemnika priznanja za častnega planinskega vodnika z obrazložitvijo:

V svojem dolgoletnem delu v Planinskem društvu Šmarna gora Marjana Kovačiča odlikuje nesebično delo za društvo; zglede in vestno je pokrival več področij od vodenja društva in planinskih izletov ter delovnih akcij.

Ko je bilo potrebno kar koli postoriti, je bil vedno prvi, ki je prijel za delo. Kot tak, je vzor tudi mlajšim članom, ki mu nikoli niso odrekli svojih moči pri še tako zahtevni delovni akciji.

Njegovo vodenje in vse odločitve so bile vedno povezane s sodelovanjem ostalih članov. Znal je prisluhniti željam in potrebam in se temu prilagoditi.

Velik poudarek je bil tudi na druženju članov izven »uradnega« delovanja; s tem so se krepile

vezi med samimi člani in pripadnost društvu. Na planinskih izletih se je izkazal kot suveren, organiziran in vedno pripravljen planinski vodnik, ki smo mu udeleženci planinskih izletov zaupali ter mu z veseljem prisluhnili pri njegovih napotkih. Vedno nas je varno pripeljal na vrh in nazaj v dolino. Znal je prilagoditi tempo, da se je vsak udeleženec izleta počutil sprejetega. Na njegovih izletih vlada red in disciplina, čeprav se znamo tudi poveseliti.

Vendar pa gre življenje naprej in njegova odločitev, da po 30 letih vodenja društva letos prepusti predsedniško funkcijo, je dala prostor mlajšim članom, s tem pa prinesla nov veter v naše društvo. Člani Upravnega odbora in ostali člani društva smo Marjanu Kovačiču iskreno hvaležni za njegovo delo, ki ga je in ga še aktivno opravlja v društvu. Obenem mu želimo še veliko zdravja, moči in idej pri novem izzivu; poleg vodniške funkcije, ki jo še vedno opravlja, je v letu 2023 prevzel funkcijo načelnika Markacijskega odbora PD Šmarna gora.

- Letnice:
- Član društva PD Šmarna gora: od leta 1980
 - Predsednik društva PD Šmarna gora: med leti 1993 - 2023
 - PZS vodnik: od leta 1988
 - PZS markacist: od leta 1990

Vodnik naslednjih kategorij: A B

Predsednik PZS g. Rovan je podelil priznanja 20 zavzetim planinskim vodnikom (1 vodnica je bila vmes). Priznanje je prejel tudi naš Marjan. Čestitamo!

NAŠ NOVI ZAMAŠKOJED

Mentorica: Romana Osredkar, dipl. vzg., prof. RP, Foto Romana Osredkar

Učenci OŠ Šmartno pod Šmarno goro že vrsto let zbiramo zamaške za društvo Vesele nogice z namenom pomagati otrokom, ki so prizadeti v razvoju. V ta namen smo tudi v šolskem letu 2023/2024 učenci 1. razredov v času podaljšanega bivanja izdelali novega »Zamaškojeda«. Ta je zelo lačen, zato prosi, da ga učenci nahranijo s čim več zamaški.

Z novim »Zamaškojedom« sodelujemo na natečaju »Izdelaj izvirnega Zamaškojeda« in hkrati tekmujemo z ljubljanskimi osnovnimi šolami v zbiranju zamaškov za društvo Vesele nogice. Učiteljice učence spodbujamo in učimo, da je lepo nekomu pomagati in najmanj kar lahko storimo je to, da zberemo čim več zamaškov in tako pomagamo otrokom, ki potrebujejo našo pomoč.

Akciji zbiranje zamaškov in tekmovanje za najbolj izvirnega »Zamaškojeda« potekata v sodelo-

vanju s podjetjem Acron in Dinos.

Šole, ki bodo zbrale največ zamaškov, bodo za svoj trud tudi nagrajene.

Na OŠ Šmartno pod Šmarno goro že enajsto leto izvajamo projekt Mladi obračamo svet, ki ga sofinancira Mestna občina Ljubljana. Vanj se je v šolskem letu 2023/2024 vključilo 129 učencev prve triade. Učenci so skupaj z učitelji iskali odgovore o tem, kako deluje srce. V knjižico, ki so nam jo pripravili v Društvu za srce in ožilje, so skrbno in s pomočjo staršev preverili in zapisali meritve petih dni s podatki o številu ur, ki so jih porabili za spanje, športne aktivnosti in hojo, za aktivnosti pred računalniki, televizijo, telefonom. Prešteli so tudi število zdravih vitaminskih obrokov ter število primerov, ko se niso uspeli izogniti nezdravi prehrani.

Društvo za srce in ožilje nam je ob zaključku projekta poslalo priznanja in nekaj nogometnih žog, ki smo se jih zelo razveselili.

Vsi skupaj se bomo še naprej s Srčkom Bimbam učili, igrali, veliko gibali in zdravo prehranjevali, da naša srca ostanejo zdrava.

Po poteh domačih obrti

Alenka Degen, Foto Dušan Bajuk

V petek, 20. 10. 2023, je na OŠ Šmartno pod Šmarno goro pod okriljem Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenija potekala prireditev o kulturni dediščini starih obrti v krajev Šmartno, Gameljne in Tacen.

Naš gost je bil kot vsako leto dr. Jurij Šilc, velik ljubitelj, zbiratelj in pisec o lokalni kulturni dediščini. Beseda je tekla predvsem o sodarstvu, mlinarstvu in lončarstvu, treh najbolj zastopanih starih obrteh na našem področju. Dr. Šilc je obudil spomin na sodarske družine, na Sodarsko zadružno Tacen in pokazal nekaj nepozabnih fotografij, npr. sliko 35000-litrskega soda, ki ga sodarji valijo čez stari železni tacenski most. Povedal nam je, da je bilo včasih na Gameljščici 15 mlinov. Razložil je, da je bilo na področju Šmartna – blizu Kudrovca veliko nahajališče glin, ki so jo lončarji s pridom uporabili za izdelavo najrazličnejših uporabnih predmetov.

Prireditev sta povezovali osmošolki - novinarki Nika Zupin in Tina Korenč. Svojo raziskovanje sodarstva sta predstavila učenca 9. razreda Brin Volovšek in Jakob Ciperle. Drugošolci so nam zaplesali ljudski ples Ob bistrem potoku je mlin. Učenci 4. b so pripravili igrani kviz Lepo je poznati domači kraj. Tekmovali so tri ekipe, imenovane po krajih: Tacen, Gameljne in Šmartno. Gledalci so kviz vzeli čisto zares, iskali rešitve in navdušeno ploskali. Za začetek in konec prireditve je pošoli odmevala slovenska ljudska pesem, za katero so poskrbeli Otroški pevski zbor OŠ Šmartno pod Šmarno goro, učenci ansambelske igre in ukulele krožka. Pripravili smo tudi razstavo likovnih del in plakatov, za prav poseben del razstave pa je poskrbel domačin Štefan Medved s Pintarjeve domačije. Posodil nam je staro sodarsko orodje in dva soda, od tega je bil en na pol

izdelan in je bil namenjen prikazu izdelave soda. Učenci likovnega krožka so izdelali velikanski napis, ki je še dolgo krasil našo jedilnico.

Z vsakoletnim projektom kulturna dediščina želimo pri učencih vzbuditi zanimanje za bogastvo, ki so nam ga zapustili predniki z željo, da bi ga ohranjali in imeli do njega spoštljiv odnos. Če pa smo vsaj nekaj učencev navdušili še za raziskovanje kulturne dediščine, je naš cilj dosežen.

Z znanjem o dediščini pokončneje vstopamo v jutrišnji svet.

Šivamo z dedki in babcami

(Medgeneracijsko druženje tretješolcev in njihovih starih staršev
na OŠ Šmartno pod Šmarno goro)

Alenka Degen, Foto: Urška Mihevc, Alenka Degen

Konec februarja so tretješolci z učiteljicama klicali pomlad s šivanjem ptičkov iz filca. Na druženje in pomoč smo povabili tudi stare starše. Za dobrodošlico smo zapeli ljudsko pesem Pleši, pleši, črni kos, nato pa smo se z vso vnemo lotili dela. Babice in dedki so nam pomagali z nasveti, niso pa šivali namesto otrok. Najprej je bilo potrebno narediti kroj na papir, ga pritrditi z bucikami, izrezati filc ter prišiti perutnici in dva gumbka za oči. Joj, kaj pa če perutnička ni prišita na pravi strani? Ja, kot šivilja Klara; podnevi šiva, ponoči para ... Oba dela ptička so nato sešili skupaj, dodali kljunček, polnilo in vrstico za obešanje. Nekatere učence je šivanje tako prevzelo, da so se odločili ptici sešiti še blazinico. Šivali smo, dokler filca ni zmanjkalo.

Šivanje res ni bil mačji kašelj, vendar so prav vsi otroci s prijazno pomočjo babic in dedkov zmogli sešiti ljubke ptičke. S starimi starši smo še malce poklepetali in dan je minil, kot bi trenil. Skupaj smo ugotovili, da si medgeneracijskega druženja še želimo.

Iskrena hvala vsem našim pomočnikom!

TACEN JE BIL IN JE OD NEKDAJ POMEMBNO PROMETNO KRIŽIŠČE

Jurij Šilc

Nekoliko nizvodno od današnjega tacenskega mostu, pod domačijo pri Jožovcu (Pot sodarjev 8), so se nekoč združevale poti, ki so povezoval Vodic Smlednik in Šentvid.

Iz Vodice te je pot pripeljala po današnji Cesti vstaje pod Pšatnikom (spomenik prvemu partizanskiemu strelu) do Tacna. Pot je mimo Komolčka (Cesta vstaje 49) nadaljevala do znamenja sv. Jurija, kjer se je vas pravzaprav šele začela, naprej do lipe in po Tacenski cesti do križišča pod domačijo in sodarsko delavnico pri Pintarju (Tacenska cesta 169). Če si nadaljeval naravnost, si po današnji Thumovi ulici in Ulici Janeza Rožiča prispel h graščini Rocen ali pa si po Thumovi ulici in Kajakaški cesti nadaljeval pot naprej v Smlednik. Leva pot pa je od Pintarja vodila po današnji Pločanski ulici (»Medvedovi gasi«) do znamenja pri Francetu (Pločanska ulica 22), kjer si zavil desno na današnjo Pot sodarjev in po nekaj metrih prišel do domačije pri Jožovcu. Tu je ob Savi pristajal brod. Trasa ceste iz Smlednika se do danes praktično ni spremenila in je od vikrškega klanca poteka po današnji Kajakaški cesti do gostilne Košir in nato po Poti sodarjev do Jožovca, kjer je, kot že omenjeno, pristajal brod, ki te je pripeljal na desno stran Save. Če si iz smeri Smlednika želel priti v Vodic, si moral pri Tomažu (Kajakaška cesta 8) pot nadaljevati naravnost po Thumovi ulici do Pintarja in naprej po Tacenski cesti in Cesti vstaje proti Šmartnu. Iz smeri Šentvida je vodila cesta skozi Vižmarje po današnji Tacenski cesti do reke Save pod današnjo Lekarno Brod. Od tam je prečkal Savo brod, ki je na tacenski strani pristajal pod Jožovcem.

Tudi izgradnja prvega mostu leta 1844 se cestno omrežje v vasi ni spremenilo. Do pomembnih sprememb je prišlo šele v začetku 20. stoletja. Ko je po hudih nalivih v noči od 17. na 18. oktober

Prometna ureditev v Tacnu pred 200 leti. Kot osnova služi franciscejski kataster iz leta 1826 (Vir: Arhiv Republike Slovenije, SI AS 176/L152). Za orientacijo so dodana današnja imena ulic in lokacija gostilne Košir. Zdajšnje Tacenske ceste na odseku od križišča s Thumovo do Koširja takrat še ni bilo saj je bila zgrajena šele v začetku 20. stoletja. (Izdela J. Šilc)

1907 Sava odnesla del lesenega mostu se je okrajni cestni odbor odločil, da podrti most odkupi in s pomočjo države in dežele postavi na tem mestu nov železni most. To se je 10. avgusta 1910 tudi zgodilo. V tistem času je bila med Pintarjem in Koširjem zgrajena nova makadamska cesta, ki je potekala po trasi današnje Tacenske ceste, ki je zdaj del državne ceste 639.

Glavna cesta od Vižmarij do Tacna je bila asfaltirana 1955, ko je bilo v Tacnu svetovno kajakaško prvenstvo. Cesta od Tacna do Črnuč pa je bila zadnjič temeljito preurejena leta 1958. Večina ostalih lokalnih cest v vasi je dobila asfaltno prevleko v poznih šestdesetih letih prejšnjega stoletja.

LJUBLJANA – SRCU PRIJAZNO MESTO

Naučite se reševati življenja!

V Četrtni skupnosti Šmarna gora je bila v četrtek, 22. 2. 2024, uspešno izpeljana delavnica Temeljni postopki oživljanja in prikaz pravilne uporabe defibrilatorja AED.

Služba za lokalno samoupravo (SLS) že vrsto let organizira tovrstne delavnice na podlagi Programa usposabljanja in ozaveščanja prebivalcev MOL. Delavnice so namenjene okoliškim prebivalcem, kjer so nameščeni defibrilatorji in so stavbe v upravljanju SLS.

Brezplačno delavnico so vodili prostovoljci Rdečega križa območne enote Ljubljana, s katerimi SLS že vrsto let uspešno sodeluje.

Prvi del srečanja je bil namenjen seznanjanju občanov o tveganjih za srčno žilne bolezni ter načinih, kako se jim s pravilnim življenjskim slogom lahko izognemo. V drugem delu delavnice so se občani na praktičen način srečali z uporabo temeljnih postopkov oživljanja, ki so v skladu s smernicami Evropskega sveta za reanimacijo.

Vsi zainteresirani udeleženci delavnice so imeli tudi priložnost v praksi preizkusiti osvojeno znanje o temeljnih postopkih oživljanja s pomočjo defibrilatorja.

Namen teh delavnic je, da morebitni očitvidci hitro in pravilno ukrepajo (masaža srca, morebitni

vpihi), saj s tem pomagajo pri reševanju človeških življenj in pripomorejo k večjemu številu preživelih ob srčnem zastoj.

Društvo študentov medicine projekt Misli na srce je opravljal tudi brezplačne meritve krvnega tlaka, sladkorja ter holesterola. Delavnica je bila zelo dobro obiskana. Občani so pohvalili tematico delavnice ter bili navdušeni nad njeno izvedbo.

Vir: arhiv Službe za lokalno samoupravo MOL

Pestro programsko leto v Ruski dači

Darinka Pavlič Kamien, Foto Sašo Radej

Ruska dača je v peto leto delovanja kot koncertno in prireditveno prizorišče odločno vstopila že januarja. Zvrstili so se pogovorni večeri z uglednimi družbeno aktivnimi sogovorniki, butični koncerti Joe Cocker Tribute banda, Andraža Hribarja, Dinamitk, otroške predstave in gledališče za odrasle, pa tudi gledališko – kulinarčni odhod v zgodovino dobrih 100 let nazaj Cesarska večerja in še mnogo drugih dogodkov, ki so zapolnili zimski čas. Pozno pomladi in poleti dogajanje na Ruski dači preselijo na njihov prostoren vrt, ki omogoča vrsto odrskih postavitev in prav posebno doživetje.

Napovedujejo zanimive, zelo intimne, včasih »na kožo pisane koncerte« Robija Petana z gostjo 30. maja, večer ciganske glasbe z Mišom Kontrecom in njegovim bendom 6. junija, ubrane glasuve tria Vivere 13. junija, vsepovsod priljubljene Prifarske muzikante 20. junija, Anika Horvat s triom Tori Tori bo na odru 27. junija, še pred poletnimi počitnicami pa 4. julija sledi koncert naše nekdanje evrovizijske zastopnice Ane Soklič.

Vmes snujejo še prav posebno, res edinstveno gledališko presenečenje, o tem pa več prek njihovih kanalov obveščanja.

Etno banda

Zunanji oder

S tem poletja v Ruski dači še ne bo konec, spremljajte program prek njihovega FB in Instagram profila. Za informacije pišite na info@ruska-daca.si, ali jim pišite na 068 646 148.

Oder na vrtu

MOJ TRAJNOSTNI VSAKDAN

PODROČJE	MOJ TRAJNOSTNI VSAKDAN	TO SE DOGAJA
DRUŽBENA ODGOVORNOST	Ozaveščaj, širi, bodi zgled s svojimi vsakodnevnimi trajnostnimi praksami.	Vsaka sprememba se začne pri meni, tebi, nas; v družini, med prijatelji, sovrstniki. Bodi ambasador, širi glas, poslušaj se - viva voce, od ust do ust.
	Zavedaj se načela: »Vsaka akcija ima reakcijo.«	Naše ravnanje z omejenimi naravnimi viri danes, ima dolgoročne posledice za vse zanamce.
MOBILNOST	Zmanjšaj hitrost za 10 km/h.	Prevozi iz velikih razdalj puščajo velik ogljični odtis, nižja hitrost pa pomeni manjšo porabo goriva, manjši izpust in manjši ogljični odtis.
	Uporabi javni transport in zamenjaj letalo za vlak.	Letalski leti proizvajajo toplogredne pline - predvsem ogljikov dioksid (CO ₂) - zaradi izgorevanja goriva. Ti prispevajo k globalnemu segrevanju, ko se sprostitjo v ozračje.
	Zamenjaj avto za vožnjo s kolesom ali hojo.	Če kolesarite 30 minut, porabite več kot 200 kalorij. Eno drevo v enem letu očisti zrak, ki ga onesnaži 200 avtomobilov v enem dnevu.
NARAVNO OKOLJE	Pri hoji sledi označenim potem, ne vznemirjaj živali, rastlin ali njihovih naravnih habitatov.	Hoja izven poti povzroča škodo na terenu, v hribih pa je lahko tudi nevarna in življenjsko ogrožujoča.
	Posadi medovite rastline v cvetličnem lončku, na balkonu, na vrtu.	Čebele so eden najpomembnejših živalskih organizmov na planetu, zato je zasaditev medovitih rastlin pomembno za ohranitev čebel in okolja, v katerem živimo.
	Manj tiskaj, če že, dvostransko.	Več kot 40 % lesa, posekanega na svetu, gre za proizvodnjo papirja.
ODPADKI	Proizvedi manj odpadkov - sortiraj, daj vzgled.	Samo 15 % proizvedenih odpadkov se reciklira, 37 % se jih odloži na odlagališča, 30 % na odprta odlagališča in 18 % sežge.
	Imej lastno vrečko za večkratno uporabo.	Plastične vrečke povzročijo letno smrt 100.000 želvam.
	Uporabljalj svojo skodelico za kavo.	Z majhno spremembo navade drobne vsakodnevne razvade postanejo manj obremenjujoče za okolje. Približno 20 milijonov dreves in 45 milijard litrov vode je potrebnih za proizvodnjo 58 milijard papirnatih lončkov za kavo, ki jih porabimo v enem letu.

VODA	Zapri vodo, ko si umivaš zobe ali se tuširaš.	10 litrov vode porabimo med umivanjem zob.
	Pij vodo iz pipe, ne gaziranih pijač. Uporabljalj lastno steklenico za vodo.	Za liter vode iz plastenke se v povprečju porabi kar 3 litre običajne vode in četrta litra nafte. Voda iz plastenke pa je pri nas tudi za 225-krat dražja od tiste iz pipe.
	Peri perilo v programu »hladno pranje«.	Cikli hladnega pranja so boljši za občutljiva, obarvana in običajno umazana oblačila, podaljšujejo življenjsko dobo pralnega stroja in tkanin ter so varčnejši z vodo in energijo.
ENERGIJA	Toploto prilagodi s termostatom, ne z odpiranjem oken ali vrat.	Z varčevanjem pri energiji bomo varčevali tudi pri stroških ter pripomogli k ohranjanju čistega okolja.
	Ko zapustiš pisarno, ugasni luči.	Strošek porabe električne energije v pisarnah običajno predstavlja 65 % celotnih stroškov rabe energije, ugašanje luči pa zmanjša porabo elektrike za 10 %.
	V času kurilne sezone je priporočljiva temperatura v prostoru 22 stopinj.	Oblači se letnim časom primerno, tudi v prostoru.
HRANA IN PIJAČA	Uživaj lokalno pridelano sezonsko hrano.	Takšna hrana ima največ hranil in vitaminov, hkrati pa podpremo tudi trud in prizadevanje slovenskih pridelovalcev in proizvajalcev, zmanjšujemo transportne poti in ogljični odtis, zmanjša pa se tudi raba gnojil, pesticidov in zaščitnih sredstev za potrebe prevoza.
	Kupuj surovine in hrano v trgovini brez embalaže.	Ali se spomniš »babičine« nakupovalne mreže. Najdi jo in uporabi.
	Pridelaj nekaj hrane na lastnem vrtu, v cvetličnem lončku, v koritu na balkonu.	Naše ravnanje z omejenimi naravnimi viri danes, ima dologročne posledice za vse zanamce.
FIZIČNA AKTIVNOST / ŠPORT	Izkoristi vsako priložnost za fizično aktivnost na svežem zraku, če le gre v naravnem okolju.	Izvajaj šport, ki je primeren letnemu času, vsako vreme pa je pravo za sprehod ali tek v naravi. Obiskuj zunanje fitnes parke. Rekreativna na svežem zraku, v naravi in na dnevni svetlobi bistveno pripomore k dobremu počutju, krepitvi telesa in duševnemu zdravju.
OBLAČILA IN TEKSTIL / MODA	Premisli dvakrat predno greš v »shopping«	Razmisli, kaj potrebuješ, s čim boš kombiniral. Industrija tako imenovane »hitre mode« je drugi največji potrošnik vode in je odgovoren za 8-10 % svetovnih ogljičnih emisij.
	Premisli dvakrat predno kupiš.	Ali res potrebuješ?
PROSTOVOLJSTVO	Bodi prostovoljec vsaj za 1 dan v letu.	Vključi se v lokalno skupnost, postani prostovoljec npr. »IGRAJ SE Z MANO«.

Spoštovani krajan Četrtna skupnost Šmarna gora

V naši skupnosti sobivamo s kajakaškimi športniki in delavci, ki se vneto pripravljajo na velik športni dogodek, 2024 ECA I Feel Slovenia Evropsko prvenstvo v slalomu na divjih vodah, Tacen – Ljubljana, ki bo od 15. do 19. maja 2024 na savskih brzicah. Organizatorji prvenstva poudarjajo nekaj, kar jih bo razlikovalo od drugih organizatorjev velikih športnih dogodkov. Želijo, da bi vsi udeleženci spoštovali osnovna trajnostna načela. Radi bi se povezali z vami, da se skupaj predstavimo domači in tuji javnosti v najlepši luči.

Želijo dvoje. Združiti moči. In pustiti sledi.
Kako razmišljajo? Kako jim lahko stopite nasproti?

POSTANI PROSTOVOLJEC

Če želite postati prostovoljec, na elektronski naslov: prostovoljci@kajak-zveza.si pošljite kontaktne podatke, da vam posredujejo podrobnejše informacije o sodelovanju.

Področja del:

- Promocija – usmerjanje občinstva
- Tekmovalni del
- Mediji
- Akreditacije
- IT
- Prevozi
- Podpora organizaciji

Organizacijski odbor
Tacen 2024